

Nyílt hozzáférés a magas impakt faktorú orvosi folyóiratok körében

Kovács Edina (edina.kovacs@aok.pte.hu)

tájékoztató könyvtáros

PTE Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár

Nyílt hozzáférés

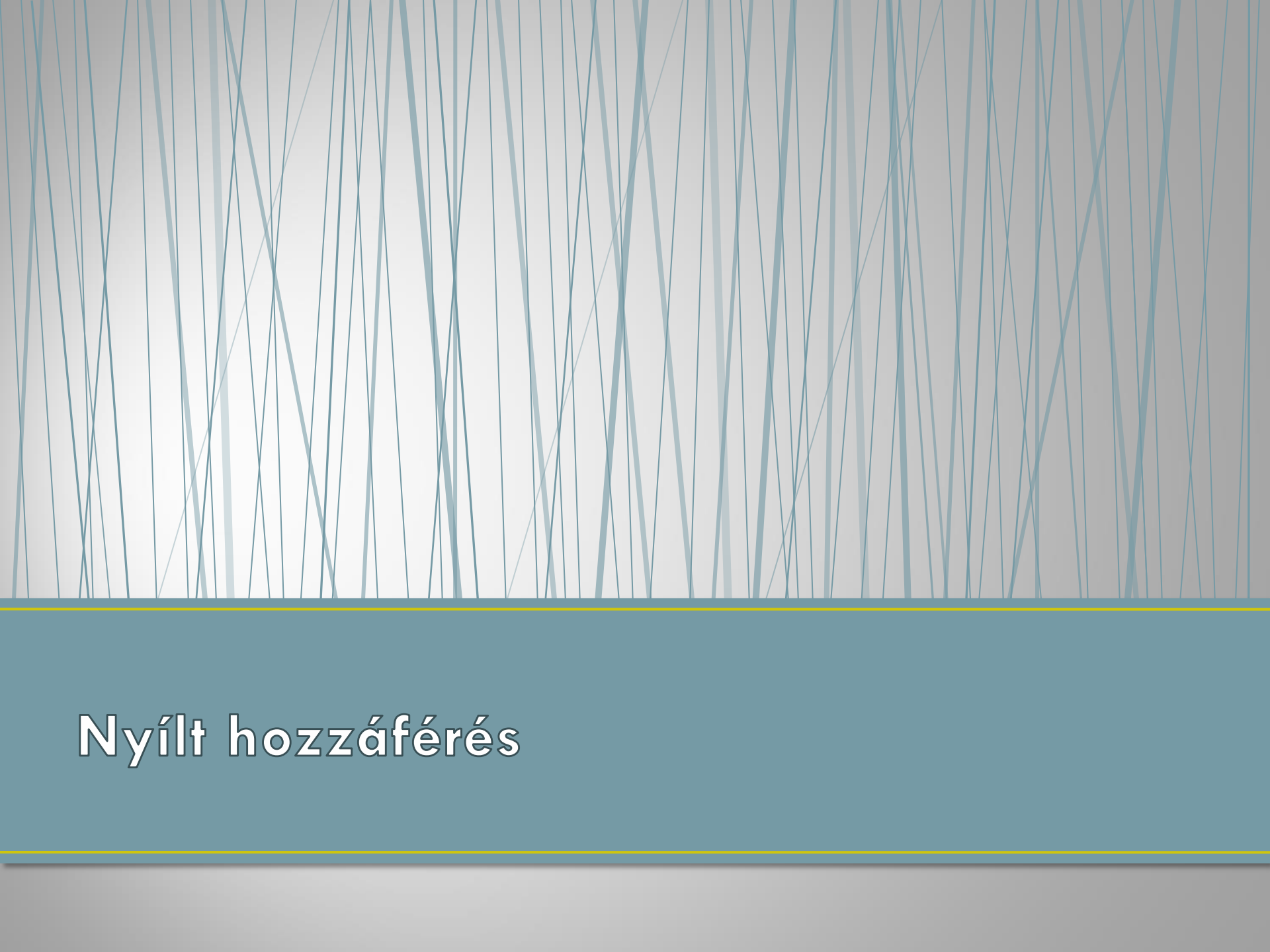
- A tudományos kommunikáció krízise és az internet-technológiák egyre szélesebb körű elterjedése előirányozott egy új mozgalmat, amelynek fő célkitűzése a kutatásokhoz való nyílt hozzáférés biztosítása a weben.
- Az open access (OA) irodalom digitális, online elérhető, ingyenesen és jogi korlátozások nélkül felhasználható publikációkat foglal magában.
- Két út: green, gold

A kutatás

- A *Thomson Institute for Scientific Information* által kiadott **2013-as impakt faktorok** alapján, kategóriánként az első 10 legmagasabb impakt faktorú folyóirat elemzése
- 41 orvostudományi kategória
- SHERPA archiválási kategóriáinak használata
- Önarchiválás (preprint, postprint, kiadói változat) vizsgálata
- Nyílt hozzáférés vizsgálata

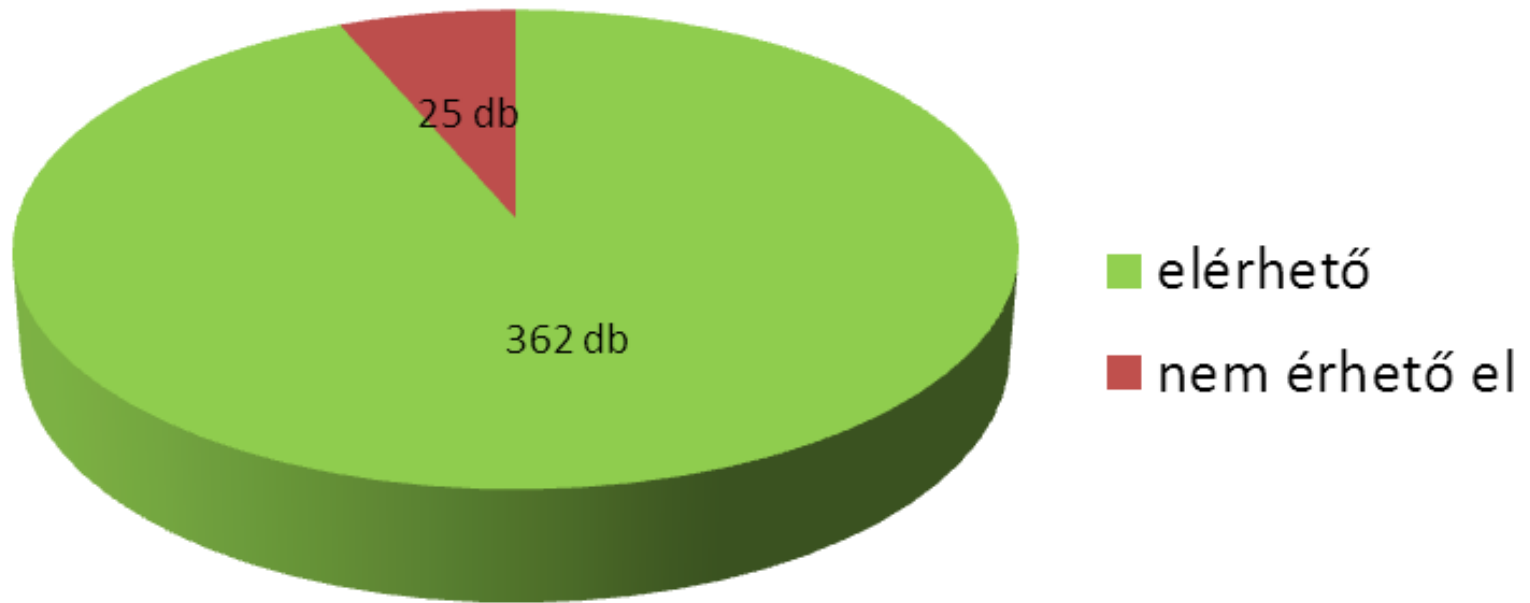
A kutatás célja

- Helyzetfelmérés
- Önarchiválás, archiválási politikák feltérképezése
- Impakt faktor változásának vizsgálata
- Nyílt hozzáférés vizsgálata vezető orvostudományi folyóiratok körében
- Segítheti-e a nyílt hozzáférés a folyóiratok hatásának növekedését?

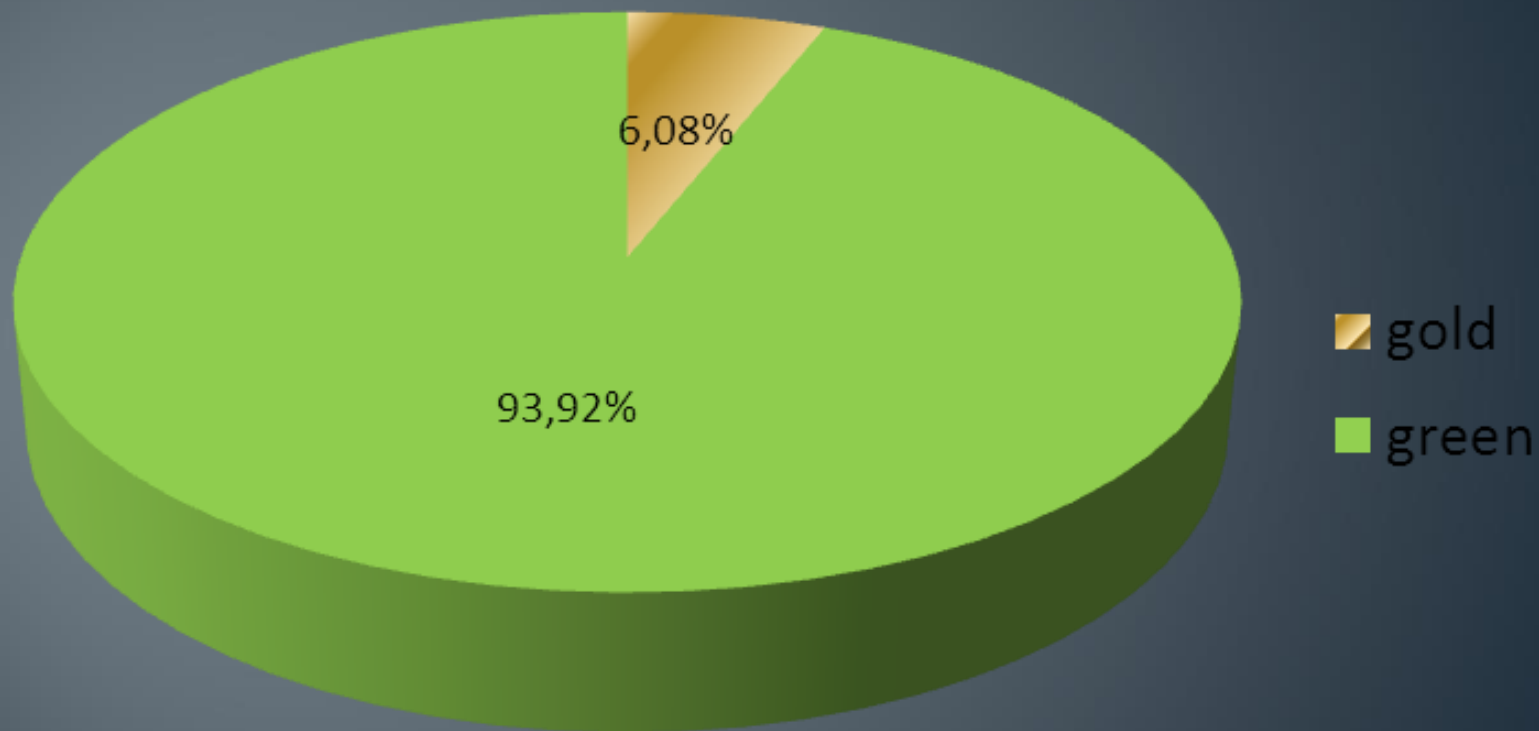
The background features a series of thin, vertical, slightly wavy lines in a light blue-grey color against a light grey gradient. A solid teal horizontal band spans the width of the image, positioned in the lower half. The text 'Nyílt hozzáférés' is centered within this band.

Nyílt hozzáférés

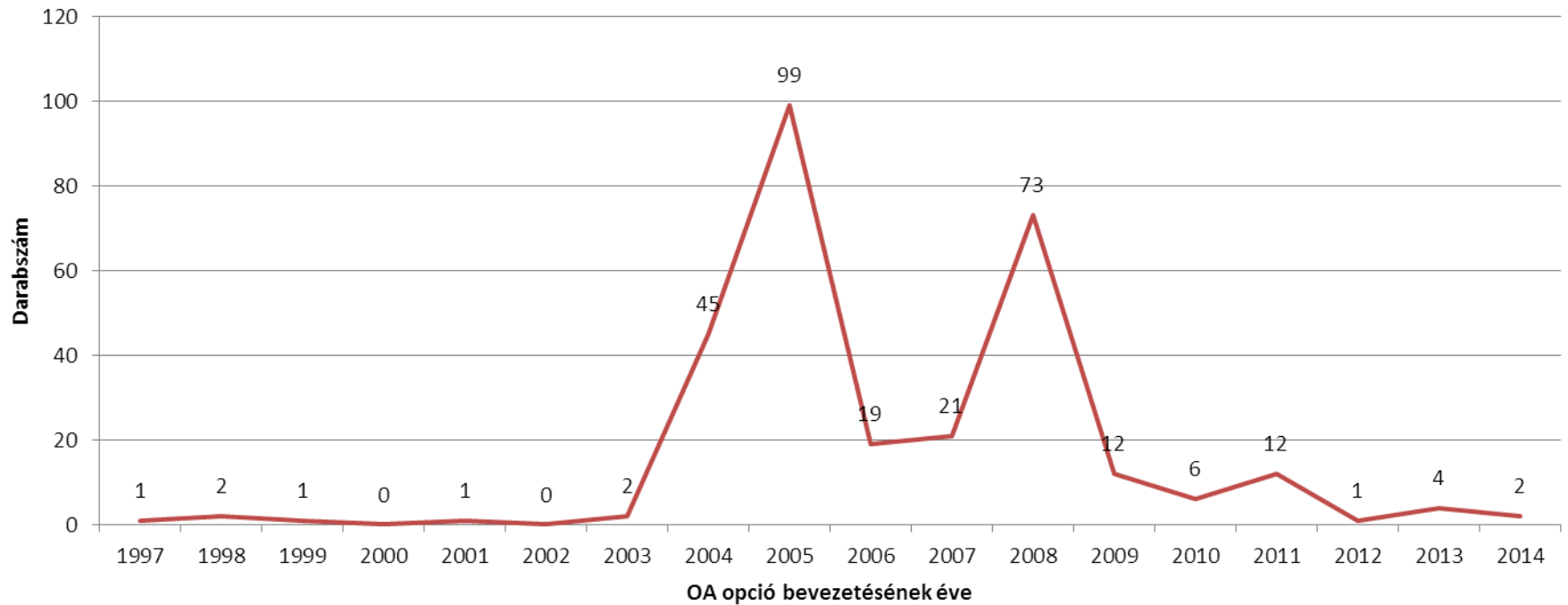
Open access opció

Gold/green folyóiratok aránya

Open access opció bevezetése

Open access publikálás költségei

- Átlagosan: 2530 \$
- 500 \$ - 5000\$ /cikk
- Költség változik
 - Kiadónként
 - Folyóíratonként
 - Méltányossági politika

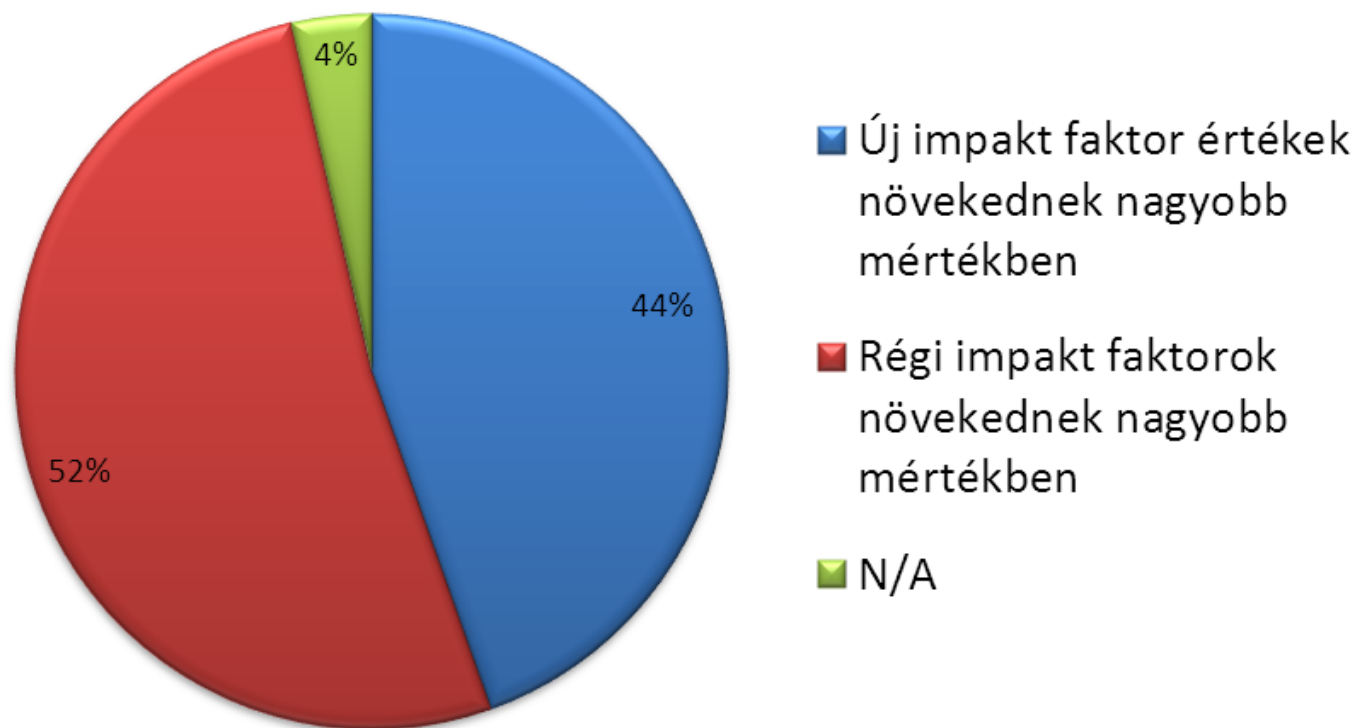
The background features a series of thin, vertical, slightly wavy lines in a light blue-grey color against a light grey gradient. A solid teal horizontal band spans the width of the image, positioned in the lower half. The text 'Impakt faktor' is written in a white, bold, sans-serif font with a thin black outline, located in the lower-left corner of the teal band.

Impakt faktor

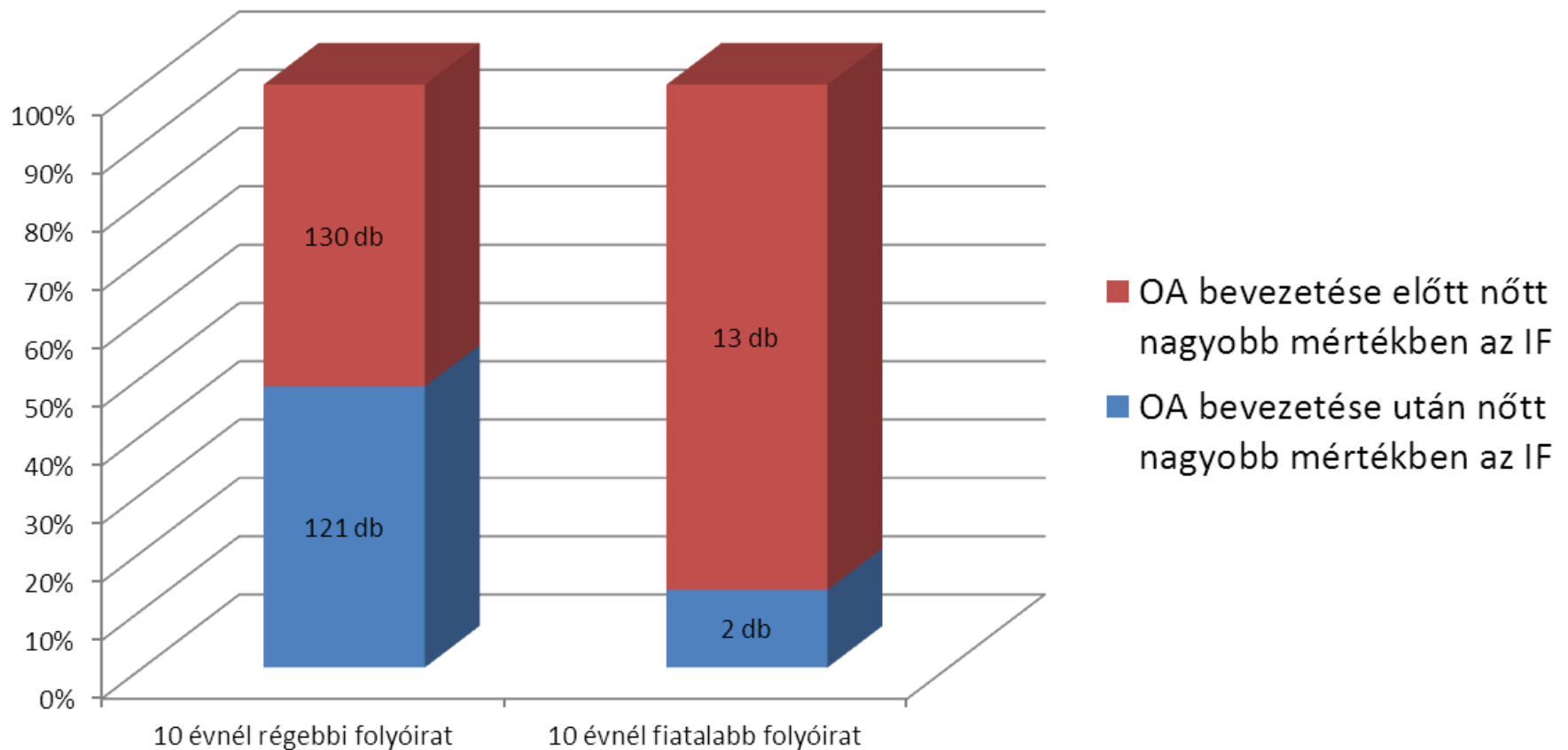
Impakt faktor változás mértéke

- Open Access opció indulása előtti és utáni 5 év összehasonlítása

IF értékek változása

Folyóirat kora és a változás mértéke

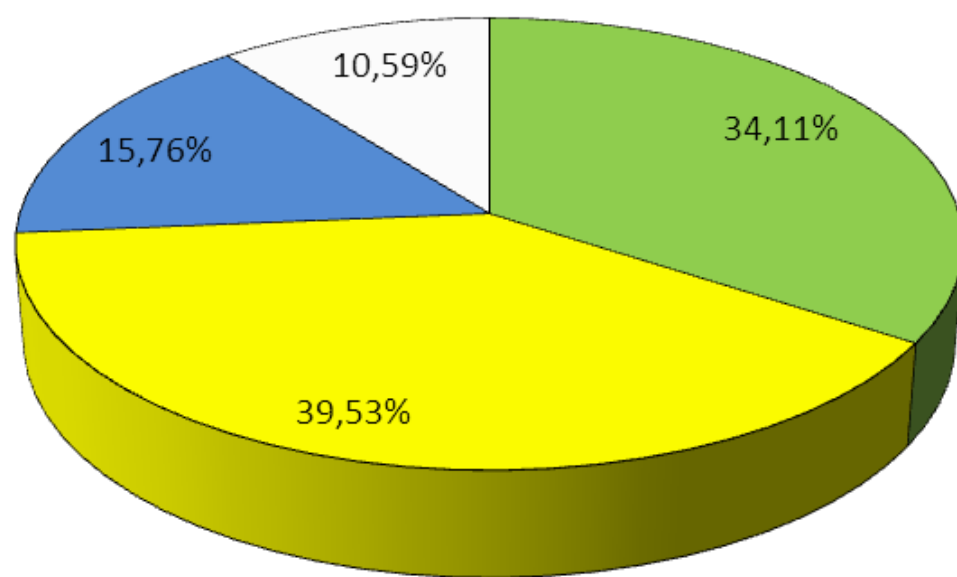
The background of the slide features a series of thin, vertical, light blue lines of varying heights and positions, creating a textured, rain-like effect. A solid teal horizontal band spans the width of the slide, positioned in the lower half. The title text is centered within this band.

Archiválási politikák

SHERPA-ROMEEO (Rights MEtadata for Open archiving)

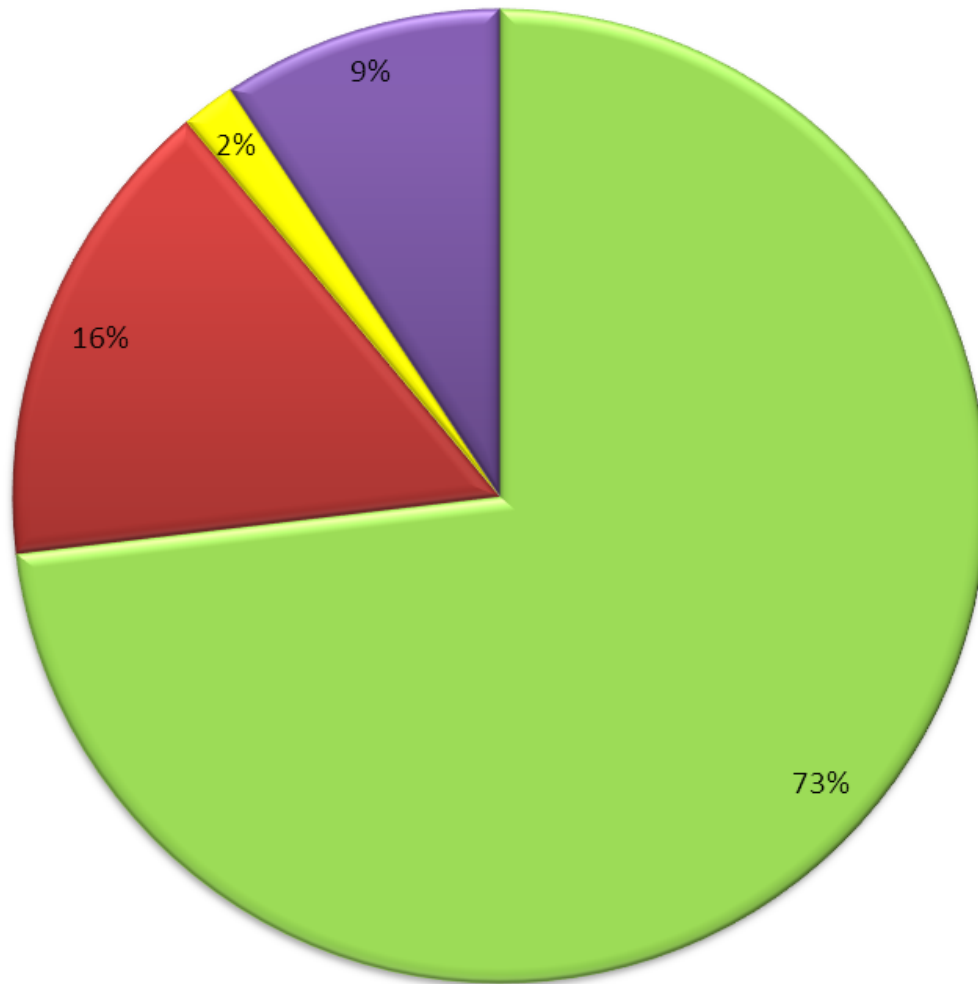
- Információt nyújt arról, hogy a kiadók a tudományos publikációk önarchiválásával kapcsolatban mit engedélyeznek.
- Kezdetre egy, a Loughborough-i egyetemen végzett projekt
 - Nagy-Britannia tudományos munkái archiválásának jogi keretfeltételeit vizsgálták
- Ebből a listából a [SHERPA](#) kereshető adatbázist fejlesztett

Folyóiratok megoszlása SHERPA kategóriák szerint

- Zöld - Archiválható preprint és postprint vagy kiadói változat/PDF
- Sárga - Archiválható preprint (lektorálás előtti kézirat)
- Kék - Archiválható postprint (végleges, lektorált kézirat) vagy kiadói változat/PDF
- Fehér - Archiválás hivatalosan nem támogatott

A szerző preprintje

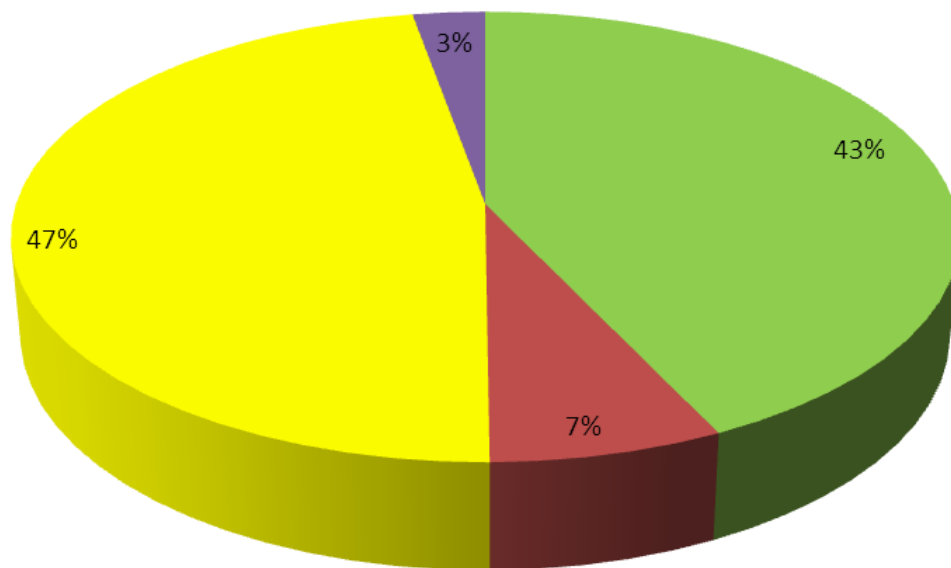
■ A szerző archiválhatja a preprintet (lektorálás előtti kézirat)

■ A szerző nem archiválhatja a preprintet (lektorálás előtti kézirat)

■ Korlátozások az alábbiakban, a szerző archiválhatja a preprintet (lektorálás előtti változat)

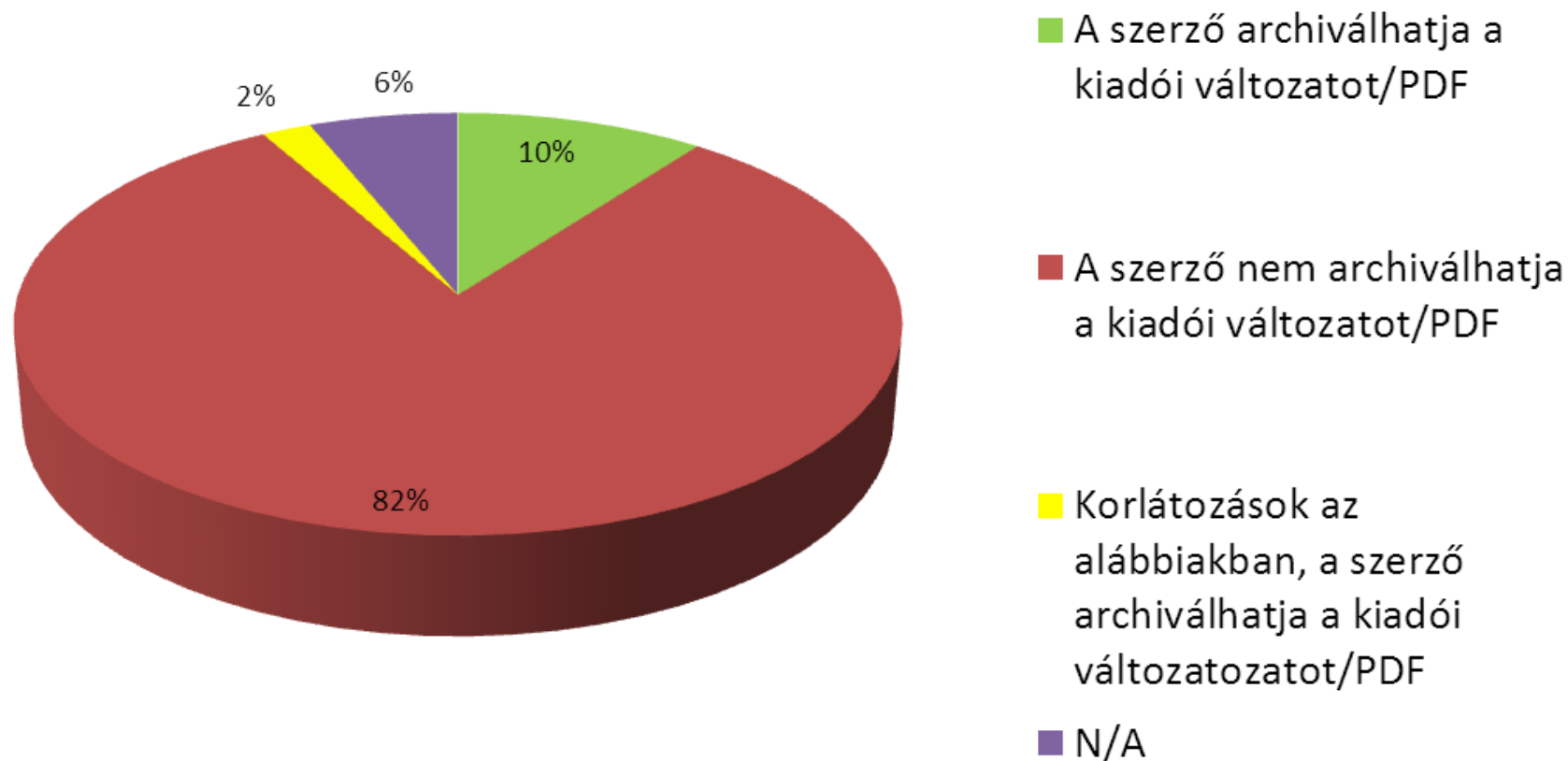
■ N/A

A szerző postprintje

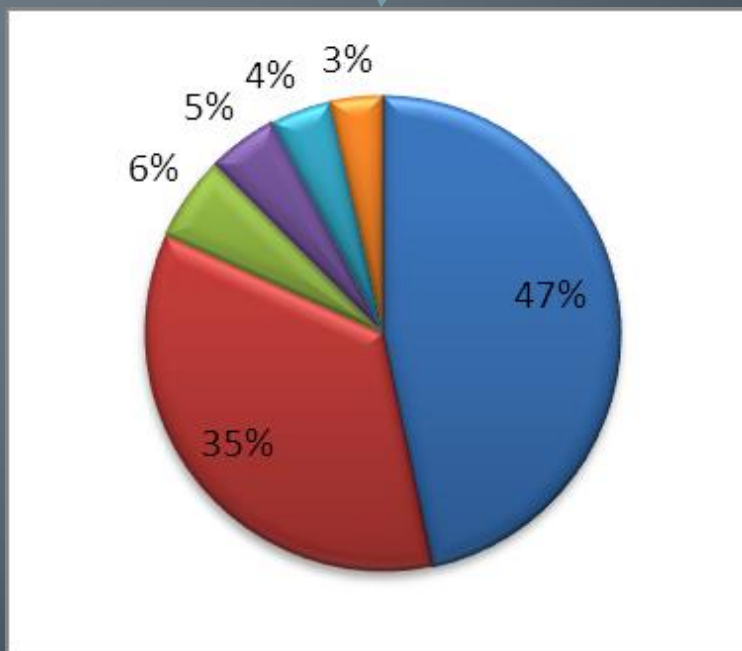
- A szerző archiválhatja a postprintet (végleges lektorált kézirat)
- A szerző nem archiválhatja a postprintet (végleges lektorált kézirat)
- Korlátozások az alábbiakban, a szerző archiválhatja a postprintet (végleges lektorált kézirat)
- N/A

A szerző archiválhatja a kiadói változatot/PDF

Publikálási modellek aránya

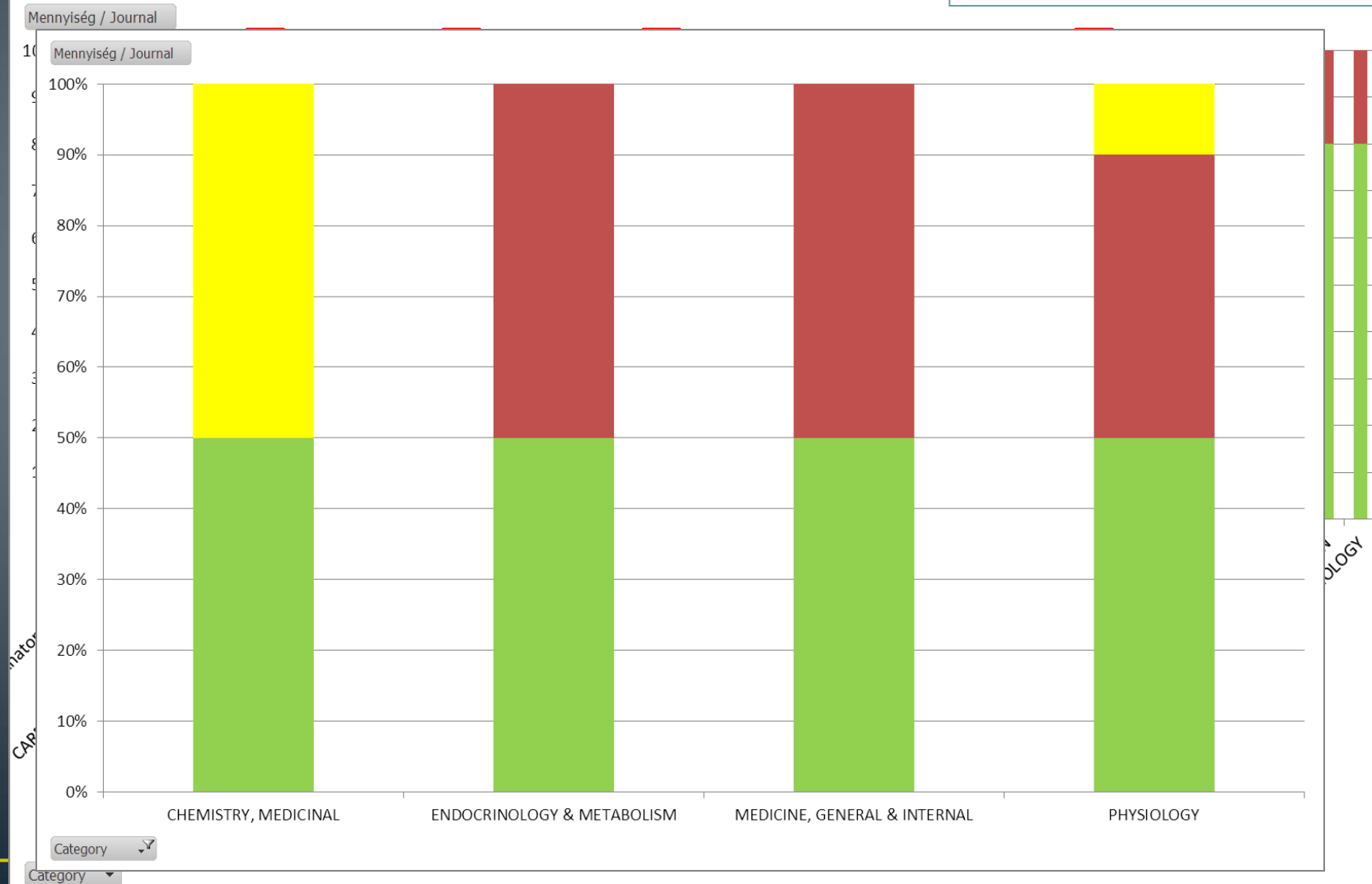
Preprint	Postprint	Kiadói változat	Db
A szerző archiválhatja a preprintet	Korlátozásokkal	A szerző nem archiválhatja a kiadói változatot/PDF	146
A szerző archiválhatja a preprintet	A szerző archiválhatja a postprintet	A szerző nem archiválhatja a kiadói változatot/PDF	110
A szerző archiválhatja a preprintet	A szerző archiválhatja a postprintet	A szerző archiválhatja a kiadói változatot/PDF	18
A szerző nem archiválhatja a preprintet	A szerző archiválhatja a postprintet	A szerző nem archiválhatja a kiadói változatot/PDF	15
A szerző nem archiválhatja a preprintet	A szerző archiválhatja a postprintet	A szerző archiválhatja a kiadói változatot/PDF	13
A szerző nem archiválhatja a preprintet	Korlátozásokkal	A szerző nem archiválhatja a kiadói változatot/PDF	11

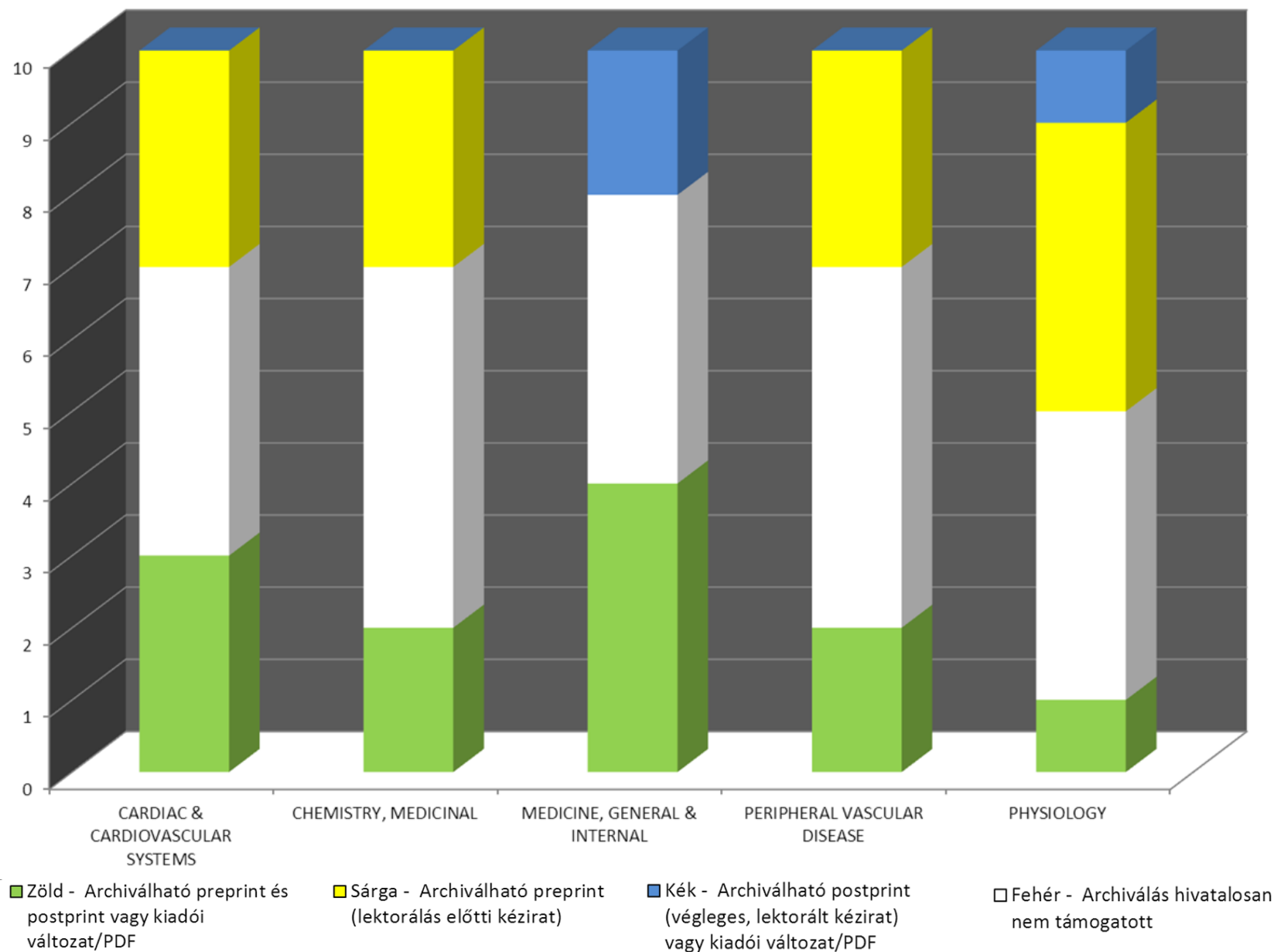
Lektorálás előtti kézirati politikák tudományterület szerint

Szerző preprintje

- Koriátózáók az alábbiakban, a szerző archiválhatja a preprintet (lektorálás előtti változat)
- A szerző nem archiválhatja a preprintet (lektorálás előtti kézirat)
- A szerző archiválhatja a preprintet (lektorálás előtti kézirat)

Sherpa kategóriák tudományterületek szerint

Konklúzió

- OA az utóbbi 10 évben elterjedtté vált
- A zöld út dominál
- Önarchiválás esetén a lektorálás előtti kézirat archiválása engedélyezett legnagyobb mértékben
- Hatástényezők növekedése nem csak a nyílt hozzáféréstől függhet
- Tudományterületek között különbségek mutatkoznak

Köszönöm a figyelmet!

Elérhetőség:

Kovács Edina (edina.kovacs@aok.pte.hu)

tájékoztató könyvtáros

PTE Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi
Szakkönyvtár